

YARGITAY

21. HUKUK DAİRESİ

Esas No.	2015/7367
Karar No.	2016/1015
Tarihi:	03.02.2016

<u>İlgili Kanun / Madde</u>
6098 S. TBK. /49,51

- **SÜREKLİ İŞ GÖREMEZLİK DERESESİ %0 OLAN SİGORTALININ TEDAVİSİNİN DEVAM ETTİĞİ DÖNEM İÇİN %10 İŞ GÜCÜ KAYBINA UĞRADIĞI KABUL EDİLEREK MADDİ TAZMİNAT HESAPLANMASININ GEREKMESESİ**
- **MANEVİ TAZMİNAT İSTEMİNE SÜREKLİ İŞ GÖREMEZLİK DERESESİNİN %0 OLMASININ ENGEL OLUŞTURMAYACAĞI**
-

ÖZETİ somut olayda, % 0 oranında sürekli iş göremezliğe uğrayan davacının dosya içerisinde bulunan Alanya ve Sivas Devlet Hastanelerinde gördüğü tedavi süreleri de dikkate alınarak, tüm tedavi evrakları ilgili yerlerden getirtilerek tedavisinin devam ettiği ve çalışmadığı sürelerde %100 iş gücü kaybına uğradığı kabul edilerek bilirkişi aracılığıyla maddi zarar hesabı yaptırılması, aynı zamanda uğradığı iş kazası nedeniyle sürekli iş göremez duruma gelmese dahi üzüntü ve elem duyacağı, ruh bütünlüğünün ihlali, sinir bozukluğunun da bedensel zarar kavramına dahil bulunduğu gözetilerek uygun bir miktar manevi tazminata karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde maddi ve manevi tazminat istemlerinin reddine karar verilmesi doğru olmamıştır.

Davacı, iş kazası sonucu maluliyetinden doğan maddi ve manevi tazminatın ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, isteğin reddine karar vermiştir.

Hükmün davacı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi.

Dosyadaki yazılara, toplanan delillere, hükmün dayandığı gerektirici nedenlere göre davacının aşağıdaki bentlerin kapsamı dışındaki diğer temyiz itirazlarının reddine, Dava, iş kazası nedeniyle sürekli iş göremezliğe uğrayan sigortalının maddi ve manevi zararlarının giderilmesi istemine ilişkindir.

Mahkemece, davanın reddine karar verilmiştir.

1- Hemen belirtmek gerekir ki, bir davada hem usul, hemde esastan reddi gerektiren sebepler var ise davanın öncelikle usulden reddi gerekir. Bir başka deyişle görülmekte olan davada hem usulden ve hemde esastan red gerekçesi oluşturularak karar verilmesi olanaksızdır. Eldeki davada mahkemece, dava tarihinden itibaren 10 yıllık zamanaşımı süresinin dolduğu kabul edilerek red gerekçesi oluşturulduğu gibi, ayrıca davacının iş gücü kaybına neden olabilecek istirahat raporunun da dosyada bulunmadığından davasını ispat edemediğinden esastanda red gerekçesi oluşturulmuştur. Oysaki az yukarıda belirtildiği gibi, öncelikle usulden red sebebi var ise davanın bu usulü red sebebi nedeniyle reddi gerekli olup, hem usulden hemde esastan red kararı verilmesi doğru olmamıştır.

2- Her ne kadar gerekçeli kararda olayda dava tarihinden itibaren 10 yıllık zamanaşımı süresinin fazlasıyla geçtiği belirtilmiş ise de; sürekli iş göremezlik nedeniyle uğranılan zararın giderilmesi amacıyla açılan maddi ve manevi tazminat davalarında zamanaşımı süresi 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun 125. ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 146. maddeleri gereğince 10 yıldır. Uygulama ve öğretide kabul edildiği üzere, zamanaşımı failin ve zararın öğrenildiği tarihten başlatılmalıdır. Zarar görenin zararı öğrenmesi demek, zararın varlığı, mahiyeti ve esaslı unsurları hakkında bir dava açma ve davanın gerekçelerini göstermeye elverişli bütün hal ve şartları öğrenmiş olması demektir. Vücut bütünlüğünün ihlalden doğan zarar, ancak bakım ve tedavi sonucunda düzenlenen hekim raporuyla belirli bir açıklığa kavuşur. Bedensel zararın gelişim, gösterdiği durumlarda zamanaşımına başlangıç olarak hastalık seyri yani gelişimin tamamlandığı tarihin esas alınması gerekir. Somut olayda değişen ve gelişen bir durumun söz konusu olmadığı ortadadır.

Hal böyle olunca, iş kazasının gerçekleştiği iddia olunan 13.01.1999 tarihinden itibaren 10 yıllık zamanaşımı süresinin dava tarihi olan 13.01.2000 itibariyle dolmadığı anlaşıldığından, işin esasına girilerek tarafların iddia, beyan ve delilleri toplandıktan sonra dosyadaki tüm deliller bir bütün halinde değerlendirilerek bir karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde davanın reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

3- Sigortalıya, iş kazası veya meslek hastalığı nedeniyle geçici iş göremez durumda bulunduğu sürece, Kurum tarafından 506 sayılı Yasa'nın 12/B ve 16. maddeleri (5510 sayılı Yasanın 12. maddesi) uyarınca geçici iş göremezlik ödeneği ödenir. Bu ödenek iş kazalarında olay, meslek hastalığında da tedavinin başladığı tarihten itibaren çalışmaz durumda kaldığı (raporu olduğu) sürece ödenir. Geçici iş göremezlik devresinde sigortalının çalışmadığı dönemde yoksun kaldığı gelirden iş kazası sonucu oluşan maddi zarar kapsamındadır. Raporlu olunan dönemde çalışmayan sigortalının bu dönemde yoksun kaldığı ücreti kadar bir zararının oluşacağı ve bu zararında maddi zarar içerisinde kabul edilmesi gerektiği açıktır. Sigortalının zararlandırıcı olay nedeni ile tedavisinin devam ettiği ve çalışmadığı sürelerde %100 iş gücü kaybına uğradığı kabul edilerek bilirkişi aracılığıyla maddi zarar tespit edilip SGK.'ca ödenmesi gereken geçici iş göremezlik ödeneğinin rücu edilebilen kısmı düşüldükten sonra elde edilecek sonuca göre bu dönemdeki maddi zarar belirlenmelidir.

Aynı şekilde Gerek mülga B.K'nun 47 ve gerekse yürürlükteki 6098 sayılı T.B.K'nun 56. maddesinde hakim bir kimsenin bedensel bütünlüğünün zedelenmesi durumunda, olayın özelliklerini göz önünde tutarak, zarar görene uygun bir miktar paranın manevi zarar adı ile ödenmesine karar verebileceği öngörülmüştür. Hakim olayın özelliklerini göz önünde tutarak manevi zarar adı ile zarar görene verilmesine karar vereceği para tutarı adalete uygun olmalıdır. Hükmedilecek bu para, zarara uğrayanda manevi huzuru doğurmayı gerçekleştirecek tazminata benzer bir fonksiyonu olan özgün bir nitelik taşır. Bir ceza olmadığı gibi, mamelek hukukuna ilişkin zararın karşılanması da amaç edinmemiştir. O halde, bu tazminatın sınırı onun amacına göre belirlenmelidir. Takdir edilecek miktar, mevcut halde elde edilmek istenilen tatmin duygusunun etkisine ulaşmak için gerekli olan kadar olmalıdır. 26.06.1966 günlü ve 7/7 sayılı Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararı'nın gerekçesinde takdir olunacak manevi tazminatın tutarını etkileyecek özel hal ve şartlar da açıkça gösterilmiştir. Bunlar her olaya göre değişebileceğinden hakim bu konuda takdir hakkını kullanırken ona etkili olan nedenleri de karar yerinde objektif ölçülere göre isabetli bir biçimde göstermelidir.

Hakimin bu takdir hakkını kullanırken, ülkenin ekonomik koşulları tarafların sosyal ve ekonomik durumları paranın satın alma gücü, tarafların kusur durumu olayın ağırlığı davacının sürekli iş göremezlik oranı, işçinin yaşı, olay tarihi gibi özellikleri göz önünde tutması, hükmedilecek tutarın manevi tatmin duygusu yanında caydırıcılık uyandıran oranda olması gerektiği de söz götürmez.

Bu açıklamalar doğrultusunda somut olayda, % 0 oranında sürekli iş göremezliğe uğrayan davacının dosya içerisinde bulunan Alanya ve Sivas Devlet Hastanelerinde gördüğü tedavi süreleri de dikkate alınarak, tüm tedavi evrakları ilgili yerlerden getirtilerek tedavisinin devam ettiği ve çalışmadığı sürelerde %100 iş gücü kaybına uğradığı kabul edilerek bilirkişi aracılığıyla maddi zarar hesabı yaptırılması, aynı zamanda uğradığı iş kazası nedeniyle sürekli iş göremez duruma gelmesi dahi üzüntü ve elem duyacağı, ruh bütünlüğünün ihlali, sinir bozukluğunun da bedensel zarar kavramına dahil bulunduğu gözetilerek uygun bir miktar manevi tazminata karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde maddi ve manevi tazminat istemlerinin reddine karar verilmesi doğru olmamıştır.

Mahkemece bu maddi ve hukuki olgular nazara alınmaksızın yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

O halde, davacının bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Hükümün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, temyiz harcının istek halinde temyiz eden davacıya iadesine

03.02.2016 gününde oybirliğiyle karar verildi.